

Monumentnummer*: 482941

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 13 februari 1995
Kadaster deel/nr 82854/136

Woonplaats*
Bovensmilde

Gemeente*
Midden-Drenthe

Provincie*
Drenthe

Kadastrale gemeente*
Smilde

Sectie*
L

Kadastraal object*

Appartement aanduiding

Grondperceel
2919

Omschrijving**

Inleiding

Nederlands Hervormde KERK met historisch orgel, gebouwd in 1868-1869 in Waterstaatsstijl en ingewijd op 30 januari 1870. Gevelsteen met opschrift: "Gebouwd Anno 1869". In 1975-1976 werd de kerk gerestaureerd in opdracht van de kerkvoogdij en uitgevoerd door Van Veen's Bouwbedrijf (Bovensmilde). Ook het interieur is van belang. De toegevoegde uitbreiding aan de achterzijde, daterend uit 1902, valt buiten de bescherming wegens het ontbreken van monumentale waarden.

Omschrijving

Dwarsgeplaatste zaalkerk op rechthoekige grondslag, opgetrokken in baksteen en gedekt door een schilddak belegd met oud hollandse pannen (zwart); (met zink beklede) gietijzeren goten op klossen; staafankers. De uitspringende westelijke hoofdingang heeft een met zorg vernieuwde dubbele paneeldeur met houten omlijsting waarvan het hoofdstel rust op decoratief bewerkte consoles.

Vervolgens van beneden naar boven een gekoppeld rondboogvenster met geprofileerde omlijsting, goot op klossen, een drievoudig gekoppeld zolderlicht (rondboogramen van klein formaat), een houten dakruiter met houten schacht, een opengewerkte klokkenstoel, frontonvormige daklijst en een smeedijzeren windvaan. De gemetselde gevels worden geleed door spaarvelden waarin rondboogvensters met in gietijzeren raster geplaatst glas-in-lood. De noordzijde heeft onder het rondboogvenster een dubbele paneeldeur met houten omlijsting.

INTERIEUR

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Met korfboogvormig houten gewelf met trekstangen. Aan de noordzijde een balkon rusten op vier classicistisch geïnspireerde houten kolommen. Op het balkon een eenklaviers orgel, vermoedelijk in 1684 gebouwd voor de Waalse kerk te Kampen. De orgelmaker is onbekend. Gelet op de pijpfactuur moet de maker afkomstig zijn uit oost-Nederland of Westfalen. In 1809 ingrijpend verbouwd door Lambertus van Dam. In 1897 in Bovensmilde geplaatst door J. Proper uit Kampen. Bij de overplaatsing werd het orgel vergroot. Bij de restauratie in 1988 werd de vergrote kast gehandhaafd. De dispositie van het instrument werd hersteld naar de toestand van 1809. Op de zijkant een schild met opschrift: "Geschenk ter herinnering aan de nagedachtenis van de familie Sichers, Boven Smilde 4 juni 1897 Gebrs De Wal". Het balkon rust op vier classicistisch geïnspireerde houten kolommen met gemarmerd schilderwerk. De houten banken zijn boogvormig gegroepeerd rondom het oostelijk gelegen doophek met als middelpunt de preekstoel (een hangende kuip met vlak paneelwerk en onderaan een granaatappel; klankbord). Aan drie zijden zijn verhoogde banken tegen de muur geplaatst. Boven de westelijke tochtdeur een rondvenster met gebrandschilderd glas-in-lood met Christusfiguur en opschrift: "komt herwaarts tot mij allen die vermoeid en belast zijt en ik zal u rust geven".

Waardering

Nederlands Hervormde kerk van cultuurhistorisch belang als bijzondere uitdrukking van een religieuze ontwikkeling; van architectuurhistorisch belang vanwege de vormgeving, het materiaalgebruik, de samenhang tussen interieur en exterieur; vanwege de gaafheid en de regionale zeldzaamheid van dit kleine type zaalkerk.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Kerk

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument